

نقش فرهنگ و معنویت
در
آسیب‌شناسی روانی

بهمن‌الملکی مجد

دانشجوی دکتری روان‌شناسی دانشگاه الزهراء (س)

مسئول انتشارات

کارشناس ارشد روان‌شناسی کودکان استثنایی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	: ملکی مجد، مهسا، ۱۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: نقش فرهنگ و معنویت در آسیب شناسی روانی / مهسا ملکی مجد، ساسان اسدالهی.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۴ ص.
شابک	: 978-600-309-437-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: فرهنگ -- جنبه های روان شناسی Culture -- Psychological aspects
موضوع	: معنویت -- روان شناسی Spirituality -- Psychology
موضوع	: روان شناسی مذهبی Psychology, Religious
موضوع	: بهداشت روانی Mental health
شناسه افزوده	: اسدالهی، ساسان، ۱۳۷۱ -
رده بندی کنگره	: HM۱۳۹۷۶۲۱ ۷۵۴ن/م ۳۰۶
رده بندی دیویی	: ۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۴۰۹۹۵

بسم الله الرحمن الرحيم

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،

پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۹۶۷۳۵۵ شماره: ۶۶۴۸۰۸۸

نقش فرهنگ و معنویت در آسیب‌شناسی روانی

تالیف: مهسا ملکی مجد - ساسان اسداللهی

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه‌آرا: منیر السادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۳۷-۶

قیمت ۱۶۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۷
فصل اول: فرهنگ.....	۹
مقدمه.....	۱۰
نقش فرهنگ در سبب‌شناسی اختلالات روانشناختی.....	۱۳
فرهنگ؛ شکل‌گیری ویژگی‌ها شخصیتی.....	۲۵
فرهنگ و سبک‌های فرزندپروری.....	۳۶
نقش فرهنگ در ارزیابی روانشناختی.....	۴۰
نقش فرهنگ در مراجعه و درمان.....	۴۵
فرهنگ و سنجش آسیب‌شناسی روانی.....	۴۷
فصل دوم: معنویت، مذهب و سلامت روان.....	۵۳
معنویت.....	۵۹
ارتباط مذهب و معنویت.....	۶۳
معنویت درمانی.....	۷۷
نقش معنویت و مذهب برای درمان اختلالات روانشناختی.....	۸۲
منابع فارسی.....	۱۰۹
منابع لاتین.....	۱۱۵

پیشگفتار

در بخش نخست کتاب حاضر هدف ما آشنا ساختن خواننده با موضوع، تعاریف و مفهوم فرهنگ است. در این فصل ما به بررسی معنای این اصطلاح و اینکه در کجای زندگی بشر قرار گرفته و چه نقشی در اختلالات روانشناختی دارد پرداخته ایم؛ چرا که فرهنگ در حقیقت شناسنامه و هویت افراد یک جامعه محسوب می شود و به دلیل فزونی و پیچیدگی روابط فرد با جامعه و فرهنگ که در آن زندگی می کند، نمی توان تأثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی را بر رفتار آدمی و به تبع آن بر بروز اختلالات رفتاری و روانی نادیده بگیریم. زیرا این مسئله مهم به سادگی بگذریم. بخش دوم کتاب را به موضوع معنویت اختصاص دادیم چرا که معنویت به عنوان یک پدیده فرهنگی و حتی مقدم بر آن و متعالی تر از فرهنگ، هسته مرکزی ابعاد وجودی و یکی از ارزش های مهم در انسان است و در اکثر جوامع به ویژه جوامع صنعتی، با وجود پیشرفت های علمی چشمگیر و افزایش رفاه مادی انسان هنوز نتوانسته است به ارزش های روحی و روانی مطلوب دست یابد و افزایش روزافزون بیماری ها و اختلالات روانی موجب شده است تا نیازهای معنوی بشر در برابر خواسته ها و نیازهای مادی اهمیت بیشتری یابند. مطالعات گسترده ای در زمینه معنویت انجام شده و نتایج مطالعات همگی بیانگر تأثیر انکارناپذیر معنویت و مذهب بر سلامت روح و جسم و دیگر ابعاد زندگی بشر بوده و شواهد بسیاری نشان می دهد که رشد معنویت و تجربه های معنوی برای سلامت انسان سودمند است.

امروزه سلامتی به صورت یک فرایند پویای دستیابی به سطوح بالاتر تندرستی در هر یک از ابعاد چهارگانه (جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) وجودی انسان در نظر گرفته می‌شود و در حال حاضر اغلب مدل‌های سلامتی شامل بعد معنویت نیز می‌باشد، و این مفهوم ارزشمند با همه حیطه‌های سلامت در تمامی سنین ارتباط داشته و مورد علاقه پژوهشگران در سراسر دنیا است. ما در این کتاب بر این هدف هستیم که با در نظر گرفتن مفهوم فرهنگ و معنویت به مطالعه آسیب‌شناسی روانی بپردازیم. امید است که نویسندگان توانسته باشند به درستی رسالت خود را در راستای تحقق هدف به کامل‌تر اهداف نظام آموزش عالی کشور انجام داده باشند. و بنده می‌توانم خوانندگان را برطرف نمایند و این اثر به منظور پیش زمینه‌ای را آماده شود برای مطالعات عمیق‌تر.

مهسا ملکی مجد

استاد استاذ الهی